

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«МОВНИЙ ЕТИКЕТ»

на 2022–2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який викладає навчальну дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Бобух Надія Миколаївна
д. філол. н., професор,
завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-616-48-27
Електронна адреса	bobukh2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи знань про основні правила спілкування, мовний етикет, його структуру; вироблення вмінь і навичок застосування типових етикетних формул у різних комунікативних ситуаціях; удосконалення культури усного й писемного мовлення майбутніх фахівців.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік.
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».
Мова викладання	Українська.

**Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<ul style="list-style-type: none"> Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для вирішення складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для вирішення професійних завдань. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. Здатність до організації ділової комунікації.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1		
Тема 1.1. Мовний етикет як виразник загальної культури особистості	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Утворити форми кличного відмінка імен та по батькові студентів групи. Навести приклади звертань різної тональності.
Тема 1.2. Мовні формули вітання, прощання, вибачення, подяки, запрошення та ін.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Записати мовні формули вітання й прощання з викладачем / другом. Підготувати повідомлення на тему: «Як вітаються в різних країнах».
Тема 1.3. Мовні формули знайомства, згоди, підтвердження, заперечення, відмови	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Навести мовні формули, які вживають під час знайомства без посередника та через посередника.
Тема 1.4. Етикетні формули стимулювання й корекції розмови, вираження співчуття, пропозиції	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Навести мовні формули висловлення співчуття.
Тема 1.5. Етикетні формули привернення уваги, висловлення власного погляду, схвалення та ін.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Навести мовні формули, які вживають для висловлення власного погляду.
Тема 1.6. Етикет телефонної розмови	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Укласти пам'ятку «Етичні питання використання мобільних телефонів». Змоделювати телефонну розмову особи, яка хоче зустрітися з керівником організації з приводу працевлаштування.
Тема 1.7. Етикет ділового листування	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання	Навести типові мовні звороти, якими можна скористатися під час написання листа-прохання.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
	самостійної роботи; поточна модульна робота.	Написати вітального листа з нагоди ювілею фірми.
Модуль 2		
Тема 2.1. Культура ділового спілкування	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготувати повідомлення на тему: «Правила тактовного ведення бесіди».
Тема 2.2. Публічний виступ як різновид мовленнєвої діяльності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготувати презентацію своєї майбутньої професії.
Тема 2.3. Орфоепічні норми сучасної української літературної мови	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Проілюструвати основні правила вимови приголосних звуків сучасної української літературної мови.
Тема 2.4. Акцентуаційні норми сучасної української літературної мови	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Укласти словник «Складні випадки наголошування слів».
Тема 2.5. Культура писемного мовлення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Записати 4-5 прикладів оформлення статей у зарубіжних і вітчизняних наукових журналах.
Тема 2.6. Скорочення слів. Правила переносу слів. Рубрикація тексту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Навести приклади загальноприйнятих скорочень.
Тема 2.7. Мовний етикет наукового стилю	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Навести мовні штампи, які вживають для вираження позитивної/негативної оцінки наукової роботи.

Інформаційні джерела

Основні

1. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту : підруч. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016.
2. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. Київ : Центр учбової літератури, 2007.
3. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги–XXI, 2005.
4. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. Київ : ВЦ «Академія», 2007.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посіб. Київ : Знання, 2006.
6. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. Київ : Алерта, 2012.

Додаткові

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я. Ділове спілкування : навч. посіб. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015.
2. Бобух Н. М. Методичні рекомендації щодо використання ділової української мови. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2019.
3. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.
4. Чернушенко Н. Мовленнєвий етикет як складник професійної компетентності майбутнього педагога. *Український світ у наукових парадигмах* : зб. наук. праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків : ХІФТ, 2017. Вип. 4. С. 102–107.
5. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності : навч.-метод. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2018.

Електронні ресурси

1. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
2. <http://chak-chy-pravylnomy-hovorymo.wikidot.com/>
3. <http://kultura-movy.wikidot.com/>
4. <http://nepravylno-pravylny.wikidot.com/>
5. <http://www.slovník.com.ua>
6. <http://www.r2u.org.ua>
7. <http://www.rozum.org.ua>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Мовний етикет», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування й підготовки практичних завдань у процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо заохочення та мотивації: з метою мотивації студентів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали в обсязі до 10 % від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1). Мотивація студентів застосовується за умови виконання всіх видів навчальної роботи. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри з урахуванням активності студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо).
 - Політика захування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity.pdf.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.7): захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (9 балів).	50
Модуль 2 (теми 2.1-2.7): захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (9 балів).	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни